

Jeg tør godt!

Mens mange kvægbrugere tøver med at investere i en tid præget af grøn omstilling og politisk usikkerhed, vælger 43-årige Jacob Seiger Stensig den modsatte vej. På Store Blæsbjerg har han netop udvidet med 250 malkekøer og opført en ny stald. For Jacob handler det om at tro på fremtiden - og tage ansvar for at forme den.

"Jeg har ikke lyst til at vente på, hvad der sker. Jeg vil selv være med til at sætte retningen. Hvis vi som landmænd ikke tør udvikle os, hvem skal så?" spørger han retorisk.

250 nye køer og et topmoderne anlæg

Jacob er vokset op med landbruget tæt inde på livet, og har aldrig været i tvivl om, hvad han skulle.

"Jeg har brændt for det her liv, siden jeg kunne gå. Det er ikke en Morten Korch-idyl, men det er mit. Og jeg er stolt af det hver dag," siger han.

I dag driver han Store Blæsbjerg med 850 malkekøer, malkebotter og over 1200 hektar jord - og udviklingen er ikke sat på pause. Tværtimod. I 2024 udvidede Jacob besætningen med 250 køer og byggede samtidig en ny goldko- og kælvningsstald. Desuden blev et fuldautomatisk råvareanlæg en del af pakken - alt sammen med det formål at fremtidssikre bedriften.

"Det her er ikke bare et byggeprojekt. Det er en investering i fremtiden. Jeg skal drive det her sted mange år endnu, og jeg vil

være med helt fremme. Både på dyrevelfærd, effektivitet og arbejdsplads," forklarer han.

Modet til at turde...i en tøvende branche

Jacob er bevidst om, at han går imod strømmen i en tid, hvor mange andre holder igen.

"Der er meget snak om, at fremtiden er usikker - og det er den også. Men hvis vi kun ser begrænsninger, så går vi i stå. Jeg tror stadig på mælkeproduktionen i Danmark. Vi bliver færre, ja - men dem der tør udvikle og tage ansvar, har stadig en vigtig rolle at spille," siger han.

Udvidelsen er ikke kun et udtryk for optimisme, det er også en konsekvens af hans livsfase.

"Min alder dikterer udvikling, ikke afvikling. Det er nu, jeg skal lægge fundamentet for de næste 20-30 år. Og det gør jeg bedst ved at tænke fremad."

Landmand, leder og lokal aktør

Det moderne landbrug er langt mere end marker og malkning. Det er også virksomhedsledelse, dokumentation, personaleansvar og lokal forankring.

"Jeg er ikke længere den, der går med trillebøren hver dag - jeg skal få det hele til at spille. Det handler om planlægning, udvikling og om at være en attraktiv arbejdsplads. Jeg har et hold af dygtige folk omkring mig, og det er afgørende," siger Jacob.

Han lægger stor vægt på lokal opbakning og ansvarlig udvikling.

"Vi har en god accept i området, og det vil jeg gerne værne om. Det er vigtigt for mig, at vi kan udvikle os i balance med omgivelserne," forklarer Jacob.

Selvom den grønne omstilling kan virke overvældende, mener Jacob ikke, det nytter at stille sig i vejen.

"Vi kan ikke bare stå på bremsen. Ja, det går stærkt, men vi skal være med. Vi er gode til det, vi gør i Danmark - lad os bruge det som en styrke i stedet for at tale om nedskalering hele tiden," opfordrer Jacob.

"Livet på landet er skønt. Der er ikke meget Morten Korch over det landbrug jeg driver, men jeg er stolt over det hver dag. Naturen og pladsen på landet kan vi slet ikke undvære som familie."

– Jacob Seiger Stensig

FAKTA OM: Jacob Seiger Stensig

- Alder: 43 år
- Familie: Gift med Frederikke, tre børn (1, 3 og 6 år)
- Uddannelse: Agrarøkonom
- Gård: Store Blæsbjerg
- Overtagelse: I fri handel i 2012
- Besætning: 850 malkekøer (+ 250 efter udvidelse)
- Nyt byggeri: Goldko-/kælvningsstald og fuldautomatisk råvareanlæg
- Areal: 870 ha + 350 ha i marksamarbejde
- Fokus: Udvikling, fremtidssikring, lokal opbakning

Kvalitet og ansvar

– til alle, der ønsker en god madoplevelse

Karsten Willumsen, formand for L&F Oksekød

Jeg forstår godt, at mange forbrugere undrer sig, når prisen på mad – også oksekød – stiger i supermarkedet. Det påvirker os alle, og det er helt naturligt at stille spørgsmål. Men det er vigtigt, at vi ser på, hvad der egentlig ligger bag udviklingen.

Fødevarerpriserne i Danmark hænger tæt sammen med resten af verden. Oksekød handles globalt, og priserne bliver styret af udbud og efterspørgsel. Ifølge FN's fødevarerorganisation FAO er de internationale kødpriser steget med over 9 pct. i første halvår af 2025, og de danske priser følger med. Produktionen er under pres i mange lande: USA, Brasilien, Kina, New Zealand og store dele af EU oplever tilbagegang, og i Tyskland alene er produktionen faldet med mere end 5 pct. Færre dyr betyder færre slagtninger – og dermed højere priser.

En dansk succeshistorie

I Danmark hænger oksekød tæt sammen med mælkeproduktionen. Når vi producerer mælk mere effektivt, får vi færre kalve og køer til slagtning. Det er faktisk en positiv historie: Vi bruger færre ressourcer og reducerer vores klimaaftryk.

Vi producerer ansvarligt – under nogle af verdens højeste krav. Det giver kvalitet og tryghed, men også begrænsninger.

Nogle politikere ønsker at "se på hele værdikæden" og sikre, at ingen scorer uretmæssige gevinster. Vi hilser dialogen velkommen – men det skal ses i en helhed. Vores produkter har en fair pris, fordi de er produceret med ansvar og kvalitet. Samtidig oplever vi de samme stigende udgifter som resten af samfundet, bl.a. på løn og energi.

Et erhverv i forandring

Landbruget står midt i et generationsskifte. Mange ældre landmænd trækker sig, men der står ikke altid en ny generation klar. Faktisk er en tredjedel af alle EU's landmænd over 65 år. Det begrænser både investeringer, innovation og vækst.

Samtidig oplever mange landmænd usikkerhed om fremtidige rammevilkår – og det holder investeringerne tilbage. Uden stabile vilkår bliver det svært at sikre produktionen fremover. Hvis vi ønsker dansk fødevarerproduktion i verdensklasse, kræver det gode rammevilkår: færre barrierer, klare regler og fair vilkår. Fødevarer er kritisk infrastruktur – vi taler om arbejdspladser, forsyningssikkerhed og noget så basalt som trygheden i at kunne sætte kvalitetsmad på bordet.

Et godt eksempel på, hvad vi kan, når vi står sammen, er aftalen mellem Danish Crown og McDonald's: Dansk oksekød skal nu leveres til hele Norden. Det er en blåstempling af vores standarder og skaber op mod 100 nye danske arbejdspladser.

Min opfordring til forbrugerne

Når du vælger dansk oksekød, vælger du ikke bare et stykke kød. Du vælger ansvar, dyrevelfærd, arbejdspladser og en produktion, der respekterer klima og ressourcer.

Lad os stå sammen om dansk fødevarerproduktion, der både giver tryghed, kvalitet og en god madoplevelse – til glæde for både forbrugere og producenter.

Bovaer: Timing er afgørende

I KvægNYT sætter vi løbende fokus på Bovaer; hvordan går det med tilslutningen til ordningen og hvilke erfaringer får vi fra bedrifterne.

Jesper Arnth, suppleant til formandskabet i Sektor Kvæg og ejer af Vittarpgård, har allerede taget hul på opgaven. Han startede den 1. juli med Bovaer til både køer og goldkøer via mineralblandingen:

"Vi havde planlagt opstart tidligere, men vi valgte at vaccinere mod bluetongue i uge 7 og 10 og efterfølgende var der et stakskifte i majs, som gjorde, vi rykkede til juli," fortæller Jesper.

Han peger på, at tidspunktet for opstart er vigtigt og at efteråret heller ikke nødvendigvis er ideelt, da en lummer sensommer kan påvirke køerne. Timing er nøglen. Det kan variere fra bedrift til bedrift og derfor skal man sætte sig ned og planlægge nøje, hvornår det giver mening at introducere tilskuddet:

"Man skal være godt med på gården og inkludere hele holdet for at undgå fejl og skabe opmærksomhed om en ny rutine. Det går ikke, at man lige smider en skovlfuld foder ind til kalvene f.eks., så der kan være mange rutiner og vaner, som skal justeres, når man starter op," forklarer Jesper.

På Vittarpgård laves en specialblanding til kalvene, så man ikke anvender grovfoder med tilsat Bovaer, som tildeles køerne. Det koster en ekstra blanding om dagen, men er med til at undgå menneskelige fejl:

"Jeg har i samarbejde med foderstoffene planlagt at købe alt på én gang til de i alt 3 måneder, så vi undgik flere leverancer. Nu har vi kun mineraler tilsat Bovaer liggende, og det gør det simpelt, når vi f.eks. har skiftende weekendhold på arbejde."

Seneste opstart for at nå 80 dage i 2025 er 1. oktober, lyder det fra grovareselskaber, som opfordrer til, at planerne lægges nu. Til september åbnes der for anden runde tilskud:

"Det er vigtigt, at vi alle bidrager til at reducere udledningen fra vores bedrifter. Derfor; tal med dine kolleger, der er i gang og lav en god plan med din rådgiver, så du føler, du har styr på timing og forløbet," opfordrer Jesper Arnth.

Hvordan holder vi stære ude af stalden?

Store stæreflokke kan lave sort sol i stalden hos især syd- og sønderjyske mælkeproducenter. Nu undersøger SEGES Innovation virkemidler, der kan holde fuglene ude.

Stærene spreder ikke salmonella, men giver svind i foderet og svineri i stalden. Derfor undersøger SEGES Innovation nu hvilke virkemidler, der kan holde fuglene ude.

De forstyrrer, de sviner og de æder masser af foder. Millioner af stære samler sig i sensommeren og efteråret på træk over Danmark, og de har fundet lækker og lettilgængelig mad: direkte fra foderborde i kvægstalde.

Det giver stort svind i foderet, samtidig med at de store flokke af fugle sviner og klatter på foder, dyr og inventar. Og det er ifølge kvægfyglæge fra SEGES Innovation, Betina Tvistholm ikke holdbart:

"Der har været bekymring for at stære bærer Salmonella Dublin mellem besætninger, men vi har heldigvis ikke kunnet påvise det i undersøgelser. At stærene er frikendt for at sprede smitte, betyder dog ikke, at vi bare skal læne os tilbage og acceptere, at de indtager staldene," siger Betina Tvistholm.

Ingen salmonella fra stære

Med sine kolleger i SEGES Innovation indfangede hun i efteråret 2024 hundreder af stære i salmonellaramte besætninger for

at teste for salmonellasmitte i gødning, fjerdragt og fødder. Her var ingen tegn på salmonella at finde på fuglene. Men de mange besøg i stære-plagede stalde gjorde det tydeligt, at der er behov for effektive løsninger til at holde stærene ude:

"Vi ser stæreflokke så store, at de æder mange køers ration af foder hver dag. Og vi har mødt landmænd, som har forsøgt sig med alle mulige løsninger for at holde fuglene ude eller skræmme dem væk. Men vi har ikke fundet nogen entydig løsning på problemet, så det vil vi nu indsamle erfaringer for at blive klogere på," siger Betina Tvistholm.

Samling af erfaringer

I den kommende tid vil Betina Tvistholm og hendes kollega kvægfyglæge Malene Budde derfor indsamle erfaringer fra landmænd, der er belastede af stærenes besøg. Erfaringerne vil blive samlet i en artikel eller et katalog, så andre landmænd kan have gavn af den nyttige viden.

Hvis du har erfaringer med tiltag mod stærene – både de effektive eller dem, der ikke virkede – er du meget velkommen til at kontakte dyrlægerne på: Betina Tvistholm, betv@seges.dk, tlf. 5116 8873 Malene Budde, mabu@seges.dk, tlf. 2966 0559.

Foderbord med metanhus. Her med klappen åben for at man bedre kan se ind. Når metanhuset er i funktion, er klappen lukket.

Metanhuse finder plads i hverdagen

Hos Svend Hestbæk er de gennemsigtige metanhuse blevet en del af staldbilledet uden at forstyrre hverken køer eller rutiner.

Når man træder ind i stalden hos Svend Hestbæk i Aalestrup, bemærker man hurtigt de gennemsigtige overdækninger over sengebåse og foderbord. De ligner små drivhuse, men deres formål er et helt andet: at opsamle metan fra køernes udånding.

Efter de første måneder med forsøget tegner erfaringerne et tydeligt billede. Metanhusene kan indgå i stalden i praksis, uden at det giver ekstra bøvls for hverken mennesker eller dyr.

Køerne tager det roligt

De første metanhuse blev monteret over 11 sengebåse, og siden er en mindre del af foderbordet også blevet overdækket. Ifølge Svend Hestbæk er de hurtigt gledet ind i dagligdagen:

"Vi lægger nærmest ikke mærke til, at husene er her længere. Køerne tager det helt roligt, og for os er der ikke noget ekstra besvær, der er værd at nævne," fortæller han.

Observationerne i stalden bekræfter det samme billede: Køerne ligger uforstyrret i de overdækkede båse og æder som altid ved foderbordet. Dermed er der håb om, at teknologien kan opsamle en væsentlig del af metanen – uden at ændre køernes normale adfærd og rutiner i stalde.

Fra idé til virkelighed

Metanhusene er stadig på prototype-stadiet.

Derfor har opstarten krævet inddragelse af både smede, ventilations-konsulenter, elektrikere og teknikere, som har arbejdet side om side med Svend Hestbæk for at få de første løsninger på plads.

Kabler, måleudstyr og ventilation skulle tilpasses, så de ikke generede hverken køer eller medarbejdere. For Svend Hestbæk er netop dét vigtigt:

"Det er en stor motivation for mig at se, hvordan en idé bliver til noget, der faktisk fungerer. Det skal have jordforbindelse, ikke bare være noget, der virker smart på et skrivebord," siger han.

Gæster i stalden

Hos SEGES Innovation er blandt andre miljøtekniker Søs Vistoft Bach ansvarlig for at sætte udstyr op og aflæse målingerne. Hun oplever, at hvert projekt kræver sin egen kreativitet:

"Vi skal hele tiden finde praktiske løsninger, så vi ikke forstyrrer dyr eller medarbejdere. Der findes ikke en standardpakke, så hver stald kræver sin egen indretning. Ærligt talt: i et projekt af den her størrelse kunne vi da godt være lidt nervøse for, hvor meget vi forstyrrer i stalden," siger hun.

"Men det har været en fornøjelse, fordi vi hele tiden har haft en god dialog med Svend om, hvordan vi bedst kunne passe ind."

Hun peger på, at dialogen med landman-

den er afgørende:

"Vi er gæster i stalden og vil gøre alt for at være til mindst mulig gene. Samtidig er det fedt at opleve, at landmænd som Svend gerne vil være med til at udvikle løsninger, der kan få betydning for hele erhvervet."

Også Svend Hestbæk oplever samarbejdet som ukompliceret:

"Det har været nemt at have teknikerne i stalden. De passer på både køer og inventar – og det gør det let at være vært," siger han.

Udvikling med udsigt til mere

Målinger viser indtil videre, at metanhusene kan opsamle op mod en tredjedel af køernes metan, når de hviler sig. Næste skridt bliver at finde metoder til at rense eller udnytte gassen, så den ikke slipper ud i atmosfæren.

Fakta om metanhusene

- Overdækninger over sengebåse og foderbord
- Opsamler metan, når køerne hviler sig eller æder
- Målinger viser, at op mod en tredjedel af metanudledningen kan indfanges
- Udvikles af SEGES Innovation med støtte fra Mælkeafgiftsfonden